Dosarul nr. 3-93/2021
PIGD 2-21173108-15-3-24112021-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

07 august 2024 municipiul Cahul
Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța de judecată, având în componență:
Președintele ședinței, judecător Aliona Sârbu
Grefier Elena Donea
Cu participarea:
Reclamantului Moraru Lilia
Reprezentantului pârâtului, Olaru Eduard
În lipsa:
Reprezentantului reclamantului, avocat Frunze Tatiana
Reprezentantului reclamantului, avocat Vanțevici Ion
Reprezentantului pârâtului, Raileanu Lilia

examinând în ședință de judecată publică în instanța de contencios administrativ acțiunea depusă de reprezentantul reclamantului, avocat Frunze Tatiana, în interesele lui Moraru Lilia, către Consiliul raional Cahul cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021, anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, încasarea salariului, sporului de performanță, premiului cu ocazia zilei profesionale și premiului anual pentru perioada suspendării din funcție, încasarea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile revendicate în cererea de chemare în judecată

La 24 noiembrie 2021, reprezentantul reclamantului, avocat Frunze Tatiana, în interesele lui Moraru Lilia, a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către Consiliul raional Cahul cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021, anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, încasarea salariului, sporului de performanță, premiului cu ocazia zilei profesionale și premiului anual pentru perioada suspendării din funcție, încasarea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (Vol. I, f.d. 3-17)

În motivarea acțiunii, indică că, în perioada 30 iunie – 15 iulie 2021, Inspecția Socială a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a efectuat inspecție inopinată privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Cahul în urma unei sesizări.

La 22 iulie 2021, în baza verificărilor efectuate Inspecția Socială a emis raportul nr. 26 în care a constatat abateri și a concluzionat că neregulile identificate sunt legate nemijlocit de:

- lipsa responsabilităţii unor beneficiari care au declarat informaţii eronate/incomplete sau nu au comunicat modificările intervenite în informaţia declarată iniţial în cererile pentru acordarea ajutorului social;
- nerespectarea de către persoanele responsabile din cadrul Direcției Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul a cadrului legislativ-normativ;
- eliberarea de către administrația publică locală a certificatelor cu date eronate privind suprafaţa terenurilor agricole deţinute.

Relatează că, ca recomandare, s-a pus în sarcina Consiliului raional Cahul de a examina raportul de inspecţie cu aprobarea unui plan de măsuri pentru eficientizarea activităţii Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul, iar în sarcina Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul asigurarea implementării recomandărilor expuse în rapoartele individuale de inspecţie pentru cererile constatate cu iregularităţi şi alte recomandări indicate la pct. 2-8 din Raport.

În perioada 01 iunie 2020 – 30 iunie 2021, Inspecţia Socială a Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale al Republicii Moldova a efectuat inspecţie planificată privind modul de aplicare corectă şi unitară a legilor şi altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social şi ajutorului pentru perioda rece a anului de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Cahul.

La 30 iulie 2021, în baza verificărilor efectuate Inspecţia Socială a emis raportul nr. 27 în care a constatat abateri şi au concluzionat că neregulile identificate sunt legate nemijlocit de:

- lipsa responsabilităţii unor beneficiari care au declarat informaţii eronate/incomplete sau nu au comunicat modificările intervenite în informaţia declarată iniţial în cererile pentru acordarea ajutorului social;
- nerespectarea de către persoanele responsabile din cadrul Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul a cadrului legislativ-normativ, de atitudinea superficială a angajaţilor Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei privind executarea atribuţiilor de serviciu;
- eliberarea de către administrației publice locale a certificatelor cu date eronate privind suprafaţa terenurilor agricole deţinute.

Astfel, la capitolul V al Raportului, Inspecţia a pus în sarcina Consiliului raional Cahul examinarea raportului de inspecţie cu aprobarea unui plan de măsuri pentru eficientizarea activităţii Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei, iar în sarcina Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul următoarele:

„2. Va asigura implementarea recomandărilor expuse în rapoartele individuale de inspecţie pentru cererile constatate cu iregularităţi;

3. Va întreprinde măsuri în vederea restituirii plăţilor achitate nejustificat;

4. Va asigura responsabilizarea asistenţilor sociali şi specialistului ajutorului social în vederea respectării prevederilor legale la acceptarea, înregistrarea şi procesarea cererilor;

5. Va asigura verificarea informaţiilor prezentate pentru stabilirea ajutorului social şi/sau ajutor pentru perioada rece a anului;

6. Va asigura măsuri de instruire şi perfecţionare a personalului implicat în procesul de acordare şi stabilire a dreptului de ajutor social şi ajutor pentru perioda rece a anului, precum şi va asigura promovarea mesajelor informative cu privire la responsabilitatea beneficiarilor pentru declararea eronată şi/sau nedeclararea modificărilor privind componenţa familiei;

7. Va aplica sancţiuni disciplinare responsabililor de comiterea iregularităţilor menţionate în prezentul Raport al misiunii de inspecţie din cadrul DGASPF Cahul şi va informa Inspecţia Socială, cu ataşarea actelor confirmative privind executarea recomandării date;

8. DGASPF Cahul, de comun acord cu autorităţile administraţiei publice locale, va asigura o conlucrare eficientă privind corectitudinea eliberării certificatelor confirmative inclusiv privind terenurile agricole din intravilanul şi extravilanul localităţii, deţinute de solicitanţii de prestaţii sociale în conformitate cu Codul Funciar şi alte acte normative;

9. DGASPF Cahul va prezenta inspecţiei sociale în termen de 30 zile lucrătoare, planul de acţiuni privind măsurile care urmează a fi întreprinse în vederea remedierii neregulilor constatate în cadrul misiunii de inspecţie."

Comunică că, reclamanta Moraru Lilia în perioada 6-26 august 2021, s-a aflat în concediu medical pentru incapacitate temporară de muncă.

La 26 august 2021, Consiliului raional Cahul, prin decizia nr 05/17-V, decide:

1. Se ia act de Rapoartele misiunilor de Inspecţie din cadrul MSMPS privind modul de aplicare corectă şi unitară a legilor şi altor acte normative care reglementează stabilirea şi acordarea prestaţiilor sociale, a ajutorului social şi ajutorului pentru perioada rece a anului de către DGASPF;
2. Se consideră ca fiind încălcări grave faptele audiate în cadrul şedinţei motiv pentru care se propune Comisiei de disciplină să efectueze o anchetă de serviciu în raport cu conducerea DGASPF;
3. Se suspendă raportuile de muncă (inclusiv drepturile salariale) pe perioada anchetei de serviciu cu Dna Lilia Moraru şef DGASPF, la data încheierii concediului medical, fără adoptarea unei noi decizii;
4. Comisia de disciplină va întreprinde toate acţiunile în scopul organizării şi desfăşurării anchetei de serviciu în modul şi termenii stabiliţi de Regulamentul cu privire la Comisia de disciplină, cu prezenatrea ulterioară a raportului Consiliului Raional Cahul.
5. Se aprobă Planul de acţiuni privind eficientizarea activităţii DGASPF şi remedierea neregulilor constatate în cadrul misiunilor de inspecţie.

Afirmă că, la 03 septembrie 2021, ora 16:57, reclamantei i-a fost adusă la cunoștință decizia nr. 05/17-V. La 06 septembrie 2021, ora 14:40, cu 11 zile după adoptarea deciziei prin care reclamanta a fost suspendată, vicepreşedintele raionului Cahul, Calmîc Vladimir, depune sesizare în care solicită examinarea la Comisia de disciplină a Consiliului raional Cahul a faptelor sesizate ca abateri disciplinare şi desfăşurarea anchetei de serviciu în privinţa d-nei Lilia Moraru, şef DGASPF Cahul, în conformitate cu decizia nr. 05/17-V din 26 august 2021. Tot la 06 septembrie 2021, ora 14:40, preşedintele raionului Cahul, Cenuşă Marcel, emite actul nr. 503 adresat Comisiei de disciplină a Consiliului raional Cahul prin care transmite Rapoartele de inspecţie şi solicită demararea anchetei de serviciu pe situaţia creată la DGASPF Cahul şi încălcările efectuate.

La 23 septembrie 2021, Comisia de disciplină, în componenţa preşedintele comisiei Şevcenco Valentina (vicepreşedintele raionului Cahul), secretarului Olaru Eduard (şeful Serviciului juridic şi resurse umane) şi membrilor Galaju Adrian (consilier raional), Burlacu Petru (consilier raional), Tricolici Tatiana (specialist principal în serviciul juridic şi resurse umane) au decis:

1. Pentru abaterile disciplinare care s-au dovedit a fi comise de Şefa Direcţiei Generale Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei – Lilia Moraru, a propune Consiliului Raional Cahul a-i aplica ultimei sancţiunea disciplinară - mustrare;

2. Procesul-verbal în cauză se aduce la cunoştinţă sub semnătură funcţionarului public cercetat şi persoanelor care au formulat sesizarea;
3. Ancheta de serviciu in cazul dat se consideră finalizată la 23 septembrie 2021;
4. Suspendarea din funcţie a Şefei DGASPF – Lilia Moraru, încetează la 23 septembrie 2021, dată, după care ultima poate reveni la serviciu.

Astfel, ca urmare a desfăşurării anchetei de serviciu, la 27 septembrie 2021, comisia de disciplină a înaintat actul nr. 981 din 27 septembrie 2021 privind examinarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare şi propune aplicarea sancţiunii disciplinare – mustrare.

Adaugă că, la 21 octombrie 2021, Consiliul raional Cahul aprobă decizia nr. 06/09-V prin care aplică reclamantei sancţiune disciplinară sub formă de mustrare, este privată de dreptul de a beneficia de stimulări prevăzute de art. 203 din Codul muncii pe durata de un an de zile din data aplicării sancţiunii.

Consideră că ambele decizii emise de către pârât în parte ce o privesc pe reclamanta Lilia Moraru sunt ilegale. Prevederile actelor normative au fost încălcate vis-a-vis de întreaga procedură de sancţionare a reclamantei, începând cu decizia din 26 august 2021, cu intentarea anchetei de serviciu şi emiterea deciziei de sancţionare.

Reiterează că, în pofida faptului că membrul organului sindical a declarat în cadrul şedinţei consiliului că nu a fost inclus nici un reprezentant al sindicatelor în comisia de disciplină, fapt prin care s-a încălcat întreaga procedură, Consiliul raional a examinat demersul de aplicare a sancţiunii disciplinare şi a emis decizie prin care reclamanta a fost sancţionată.

Atrage atenţia instanței că, pe lângă faptul intentării procedurii disciplinare fără motiv, întreaga procedură disciplinară a fost încălcată. Consideră ilegală şi neîntemeiată atât decizia adoptată, cât şi întreaga procedură disciplinară, pentru următoarele motive:

1. Nu există temei pentru intentarea unei proceduri disciplinare pe numele reclamantei;
2. Nu există temei de suspendare a reclamantei Moraru Lilia;
3. La momentul suspendării reclamanta se afla în concediu pentru incapacitate temporară de muncă;
4. Reclamanta Moraru Lilia a fost suspendată înainte de a fi depusă sesizarea, sesizarea a fost depusă după 11 zile după ce a fost emisă decizia prin care a fost suspendată;
5. Este cel puţin dubioasă viteza cu care s-a înregistrat sesizarea şi, ulterior, transmiterea sesizării către Comisia de disciplină;
6. Sesizarea depusă nu corespunde pct. 34, subpct. 3-4 din Regulament;
7. Preşedintele comisiei de disciplină a ignorat să aplice prevederile pct. 36, subpct. 3, lit. a);
8. Nu a fost respectat termenul prevăzut de pct. 37 din Regulament;
9. Nu a fost administrată nici o probă care ar sta la baza sesizării comisiei de disciplină;
10. Nu a fost confirmată săvârşirea abaterilor disciplinare;
11. Eronat s-a stabilit precum că în Rapoartele Inspecţiei MSMPS ar fi vinovată conducerea DGASPF Cahul, reclamanta Lilia Moraru, în contextul în care în rapoarte sunt indicate direct cauzele care au dus la încălcarea legislaţiei;
12. Comisia de disciplină la desfăşurarea anchetei de serviciu a examinat fapte pentru care nu a fost sesizată, fapt demonstrat prin procesul-verbal din 29 septembrie 2021, anume „Refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile şi atribuţiile de serviciu, precum şi dispoziţiile conducătorului; Neglijenţa şi/sau tergiversarea, în mod repetat a îndeplinirii sarcinilor; Acţiuni care duc la atingere prestigiului autorităţii publice în care activează; încălcarea

normelor de conduită a funcţionarului public; încălcarea prevederilor referitoare la obligaţii şi restricţii stabilite prin lege, adică abateri, prevăzute în art. 57 lit. e), f), g), h), j) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 „Cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public”, precum şi eliberarea mijloacelor băneşti fără perfectarea documentelor corespunzătoare...; Lilia Moraru a creat nejustificat o stare de conflict cu şeful-adjunct al DGASPF pe care îl ignoră total, instigând şi colectivul împotriva ultimului., etc.”;

13. Nici în decizie, nici în sesizare, nu au fost descrise şi motivate abaterile disciplinare invocate a fi încălcate de către Moraru Lilia, temeiurile de fapt ale aplicării sancţiunii disciplinare.

Atenţionează că, procedura disciplinară a fost pornită în baza rapoartelor de inspecţie, ulterior, a fost depusă o sesizare pentru examinarea celor invocate în raport vis-a-vis de atribuţiile reclamantei, în cadrul examinării comisia de disciplină s-a expus asupra unor fapte pentru care nu a fost sesizată, iar pentru faptele pentru care a fost sesizată nu a stabilit data comiterii abaterii disciplinare.

Subliniază că, atunci când este pusă în discuţie o procedură disciplinară, pentru fiecare pretinsă abatere disciplinară trebuie să fie identificată data comiterii abaterii disciplinare, determinarea datei privind comiterea abaterii disciplinare este definitorie la aprecierea termenului de o lună sau de 6 luni, deoarece sancţiunea disciplinară se aplică în termen de o lună de la data constatării abaterii disciplinare, dar nu mai mult de 6 luni de la data comiterii acesteia. Însă, la analizarea actelor indicate supra, nu a fost identificat pentru fiecare pretinsă abatere disciplinară, care este data când a fost comisă şi în privinţa cui, dacă de vorbit de careva persoane, cum a calculat angajatorul acest termen şi dacă l-a calculat în general.

Indică că, la caz, Consiliul raional Cahul la emiterea deciziilor s-a rezumat doar la motivarea în drept a acestora fără a fi indicată motivarea în fapt. Contrar prevederilor art. 22 şi 85-93 din Codul administrativ nu au fost efectuată cercetarea stării de fapt din oficiu, fapt care a dus la emiterea unor acte administrative ilegale şi din perspectiva dreptului material. Consiliul raional Cahul a emis actele administrative individuale defavorabile în raport cu reclamanta, contrar prevederilor art. 32 şi 94 din Codul administrativ.

Invocând prevederile art. 329 alin. (1), (2) din Codul muncii, art. 2036 alin. (1), art. 2037 alin. (1) din Codul civil, indică că, având în vedere faptul că reclamanta a fost privată de dreptul de a munci pe durata suspendării din funcţie, aceasta este îndreptăţită de a pretinde la salariu, sporul de performanţă pentru perioada suspendării, inclusiv şi premiul cu ocazia zilei profesionale.

Aduce la cunoştinţa instanţei că, reclamanta deţine grad de calificare „consilier de stat clasa I”. Atât şedinţa din 26 august, cât şi şedinţa din 21 septembrie a fost difuzate on-line pe profilul de Facebook al portalului de ştiri locale „Ziua de Azi” şi al Consiliului raional Cahul. Ambele şedinţe au avut un raiting înalt, respectiv, au fost vizionate de o multitudine de oameni, inclusiv şi din raionul unde îşi desfăşoară activitatea, astfel pe portalul „Ştiri.md” au apărut informaţii eronate care au fost preluate şi de alte portaluri din Republica Moldova. Difuzarea acestor şedinţe au prejudiciat imaginea reclamantei şi au afectat-o psihologic, aceasta suportând strări de anxietate şi nelinişte.

Totodată, reţine asupra circumstanţelor desfăşurării anchetei de serviciu, reclamanta a fost supusă presiunilor psihologice şi de nenumărate ori i s-a dat de înţeles să elibereze funcţia deţinută, deoarece unii membrii ai consiliului doresc ca funcţia să fie ocupată de o persoana comodă, serviabilă organului ierarhic superior.

Având în vedere factorii psihologici menționați supra, apreciază prejudiciul moral suportat de către petiționară la suma de 100000 lei.

Solicită admiterea integrală a acţiunii; anularea pct. 2 şi 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021; anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021; încasarea salariului, sporului de performanţă şi premiului cu ocazia zilei profesionale pentru perioada suspendării din funcţie din contul Consiliului raional Cahul în beneficiului lui Moraru Lilia; repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000,00 lei; încasarea cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului litigiu din contul Consiliului raional Cahul în beneficiului lui Moraru Lilia.

La 04 aprilie 2022, reprezentantul reclamantului, avocat Frunze Tatiana, în interesele lui Moraru Lilia, a depus cerere privind concretizarea pretenţiilor. (Vol. I, f.d. 85-86)

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor, indică că, ca urmare a interpelărilor expediate în adresa pârâtei Consiliului raional Cahul, s-a comunicat gradul de calificare a reclamantei şi s-a calculat salariul pentru perioada 26 august 2021-21 octombrie 2021, precum şi sporurile salariale, adaosurile şi/sau alte stimulări de care ar fi beneficiat în cazul în care nu ar fi fost suspendată şi, ulterior, sancţionată. Aşadar, ca urmare a recepţionării acestor calcule, în conformitate cu prevederile art. 60 din Codul de procedură civilă, reclamanta concretizează cerinţele acţiunii înaintate, după cum urmează: admiterea integrală a acţiunii; anularea pct. 2 şi 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021; anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021; încasarea salariului pentru lunile septembrie-octombrie 2021 în sumă de 10580,31 lei şi încasarea sporului de performanţă pentru perioada 26 august 2021-21 octombrie 2021 în sumă de 3350,09 lei, premiei cu prilejul sărbătorii zilei lucrătorului din sfera socială în sumă de 6200 lei şi premiului anual pentru anul 2021 în sumă de 1183,64 lei, în total suma de 21369,96 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, născută la *****, IDNP *****; repararea prejudiciului moral cauzat reclamantei, încasarea sumei de 100000 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, născută la *****, IDNP *****; încasarea cheltuielilor de judecată suportat de către reclamnata Moraru Lilia pe marginea prezentului litigiu în sumă de 10000 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, născută la *****, IDNP *****.

La 15 mai 2024, reprezentantul reclamantului, avocat Frunze Tatiana, în interesele lui Moraru Lilia, a depus cerere privind concretizarea pretenţiilor. (Vol. II, f.d. 21-22)

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor, indică că, ca urmare a calculului prezentat de către Consiliul raional Cahul, la încheierea instanței de judecată din 16 ianuarie 2024, în conformitate cu prevederile art. 60 din Codul de procedură civilă, reclamanta concretizează cerinţele acţiunii înaintate, după cum urmează: admiterea integrală a acţiunii; anularea pct. 2 şi 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021; anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021; încasarea salariului pe perioada suspendării (14 zile) în sumă de 9365,55 lei; încasarea sporului de performanţă pentru luna octombrie 2021 în sumă de 944,76 lei, noiembrie 2021 în sumă de 1183,64 lei, ianuarie 2022 în sumă de 1050,40 lei, februarie 2022 în sumă de 1116,05 lei, martie 2022 în sumă de 895,23 lei, aprilie 2022 în sumă de 1313 lei, mai 2022 în sumă de 1313 lei, iunie 2022 în sumă de 197,05 lei, august 2022 în sumă de 298,43 lei; încasarea premiului anual pentru 2021 în sumă de 1509,56 lei și pentru anul 2022 în sumă de 2757,30 lei, precum și premiului cu prilejul sărbătorii zilei lucrătorului

din sfera socială în sumă de 6200 lei; încasarea sumei 100000 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, născută la *****, IDNP *****, cu titlu de prejudiciul moral; încasarea cheltuielilor de judecată suportat de către reclamanta Moraru Lilia pe marginea prezentului litigiu în sumă de 10000 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, născută la *****, IDNP *****.

Argumentele participanților la proces în cadrul ședinței de judecată

Reclamanta Moraru Lilia și **reprezentantul reclamantei, avocatul Vanțevici Ion**, în ședință de judecată, au susținut integral cererea de chemare în judecată, concretizată ulterior, și au solicitat anularea pct. 2 şi 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021; anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021; încasarea salariului pe perioada suspendării în sumă de 9365,55 lei; încasarea sporului de performanţă pentru perioada octombrie 2021 – august 2022 în sumă de 8311,56 lei, încasarea premiului anual pentru 2021 în sumă de 1509,56 lei și pentru anul 2022 în sumă de 2757,30 lei, precum și premiului cu prilejul sărbătorii zilei lucrătorului din sfera socială în sumă de 6200 lei, încasarea sumei 100000 lei cu titlu de prejudiciul moral, încasarea cheltuielilor de judecată suportat de către reclamantă în sumă de 10000 lei.

Reprezentantul pârâtului Consiliul raional Cahul, Raileanu Lilia, în ședință de judecată, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată, pe motivele de fapt și de drept expuse în referința depusă la 03 ianuarie 2022 (Vol. I, f.d. 80-verso 82), precum și referința suplimentară depusă la 04 octombrie 2022 (Vol. I, f.d. 108-110).

Aprecierea instanței de judecată

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în acțiune prin prisma înscrisurilor anexate, instanţa de contencios administrativ conchide următoarele.

Potrivit art. 189 alin. (1), (3) Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. În cazurile prevăzute de lege, precum şi în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acţiunea în contencios administrativ poate fi înaintată şi de autoritatea publică.

Conform art. 206 alin. (1) Codul administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Scopul legislaţiei administrative, potrivit art. 3 al Codului, constă în reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri,

respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Potrivit art. 4 Codul muncii, raporturile de muncă şi alte raporturi legate nemijlocit de acestea sunt reglementate de Constituţia Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii.

Conform art. 5 alin. (1) Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În acest sens se reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției (Hirvisaari vs Filanda, 2001).

Astfel, supus art. 6 îi atribuie instanței obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos).

Inițial, cu titlul de principiu, Curtea Constituțională, în hotărârea nr. 8 din 11 mai 2015, a statuat că dreptul la muncă reprezintă un drept social economic complex, garantat de art. 43 din Constituție. Potrivit alin. (1) al acestui articol, orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiţii echitabile şi satisfăcătoare de muncă, precum şi la protecţia împotriva şomajului.

De asemenea, dreptul la muncă este consfințit la nivel de principiu și în Declarația Universală a Drepturilor Omului (art. 23 pct. 1). În acelaşi timp, Curtea a subliniat angajamentele Republicii Moldova în calitatea sa de membru al Organizaţiei Internaţionale a Muncii, conform cărora statul urmează să formuleze și să aplice o politică activă, care să urmărească promovarea ocupării depline a forței de muncă în scop productiv și în condiții de liberă alegere a muncii, în vederea stimulării creșterii și dezvoltării economice, ridicării nivelului de trai, satisfacerii necesităților de forță de muncă și rezolvării problemei șomajului și subocupării forței de muncă.

Articolul 354 din Codul muncii stipulează că, se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea suspendarea contractul individual de muncă; c) încetarea nulitatea, parțială sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către una din părţile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului; f) anularea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art. 65 alin. (1); h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

Conform art. 355 alin. (1) lit a) Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată, în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său. Iar potrivit alin. (4) din același articol, instanţa de judecată va examina cererea de soluţionare a litigiului individual de muncă în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia şi va emite o hotărâre cu drept de atac, conform Codului de procedură civilă. Potrivit alin. (5) al aceluiași articol, instanţa de judecată va remite hotărârea sa părţilor în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Prin definiție, litigiul individual de muncă este un conflict juridic din domeniul reglementării muncii care poate fi soluționat în modul stabilit de lege, ale cărei părți sunt salariatul angajatorul, al cărui conținut constituie drepturile și obligațiile, interesele părtilor raportului de muncă, ce nu pot fi exercitate ca urmare a divergentelor nesoluționate dintre părți.

Obiect al prezentului litigiu, așa cum a fost formulat în cererea de chemare în judecată, ulterior concretizată, reprezintă pretențiile reclamantei Moraru Lilia către pârâtul Consiliul raional Cahul privind:

- anularea pct. 2 şi 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021;
- anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021;
- încasarea salariului pe perioada suspendării (14 zile) în sumă de 9365,55 lei;
- încasarea sporului de performanţă pentru luna octombrie 2021 în sumă de 944,76 lei, noiembrie 2021 în sumă de 1183,64 lei, ianuarie 2022 în sumă de 1050,40 lei, februarie 2022 în sumă de 1116,05 lei, martie 2022 în sumă de 895,23 lei, aprilie 2022 în sumă de 1313 lei, mai 2022 în sumă de 1313 lei, iunie 2022 în sumă de 197,05 lei, august 2022 în sumă de 298,43 lei;
- încasarea premiului anual pentru 2021 în sumă de 1509,56 lei și pentru anul 2022 în sumă de 2757,30 lei, precum și premiului cu prilejul sărbătorii zilei lucrătorului din sfera socială în sumă de 6200 lei;
- încasarea sumei 100000 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, cu titlu de prejudiciul moral;
- încasarea cheltuielilor de judecată suportat de către reclamanta Moraru Lilia pe marginea prezentului litigiu în sumă de 10000 lei din contul pârâtului Consiliul raional Cahul în beneficiul reclamantei.

În cadrul examinării cauzei, instanța de judecată a constatat că, potrivit Raportului de inspecție inopinat nr. 26 din 22 iulie 2021 privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea prestațiilor sociale, a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Consiliul raional Cahul (Vol. I, f.d. 164-179), s-a constatat:

- lipsa responsabilităţii unor beneficiari care au declarat informaţii eronate/incomplete sau nu au comunicat modificările intervenite în informaţia declarată iniţial în cererile pentru acordarea ajutorului social;
- nerespectarea de către persoanele responsabile din cadrul Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul a cadrului legislativ-normativ, de atitudinea superficială a angajaţilor Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei privind executarea atribuţiilor de serviciu;
- eliberarea de către administrației publice locale a certificatelor cu date eronate privind suprafaţa terenurilor agricole deţinute.

Astfel, în consecință, iregularitățile constatate au dus la achitarea ilegală din contul mijloacelor bugetului de stat a prestațiilor sociale în sumă de 41778,00 lei, care vor fi restituiți în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13 iunie 2008.

Cu titlu de recomandări, în respectivul raport este indicat că, Consiliul raional Cahul va examina prezentul raport de inspecție în ședința Consiliul raional cu aprobarea unui plan de măsuri privind eficientizarea activității Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, iar Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul va asigura implementarea recomandărilor expuse în rapoartele individuale de inspecție pentru cererile constatate cu iregularități.

Potrivit Raportului de inspecție planificat nr. 27 din 30 iulie 2021 privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea prestațiilor sociale, a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Consiliul raional Cahul, (Vol. I, f.d. 149-163), s-a constatat:

- lipsa responsabilităţii unor beneficiari care au declarat informaţii eronate/incomplete sau nu au comunicat modificările intervenite în informaţia declarată iniţial în cererile pentru acordarea ajutorului social;
- nerespectarea de către persoanele responsabile din cadrul Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul a cadrului legislativ-normativ, de atitudinea superficială a angajaţilor Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei privind executarea atribuţiilor de serviciu;
- eliberarea de către administrației publice locale a certificatelor cu date eronate privind suprafaţa terenurilor agricole deţinute.

În consecință, iregularitățile constatate au dus la achitarea ilegală din contul mijloacelor bugetului de stat a prestațiilor sociale în sumă de 63251,00 lei, dintre care 54885,00 lei vor fi restituiți în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13 iunie 2008.

Cu titlu de recomandări, în respectivul raport este indicat că, Consiliul raional Cahul va examina prezentul raport de inspecție în ședința Consiliul raional cu aprobarea unui plan de măsuri privind eficientizarea activității Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, iar Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul va asigura implementarea recomandărilor expuse în rapoartele individuale de inspecție pentru cererile constatate cu iregularități.

La caz, instanța de judecată notează că, prin decizia Consiliului raional Cahul nr. 02/13-V din 01 aprilie 2021 „Cu privire la modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției generale asistență socială și protecție socială a familiei a Consiliului raional Cahul, aprobat prin decizia nr. 05/05-IV din 22 decembrie 2015” (Vol. I, f.d. 241, verso 241), a fost modificat Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției generale asistență socială și protecție socială a familiei a Consiliului raional Cahul, compartimentul „III. Organizarea activității Direcției generale asistență socială și protecție a familiei”, având următorul cuprins:

„3.1. Direcția este condus de șef, numit conform legislație de către Consiliul raional Cahul.

3.2. Șeful Direcției este responsabil de asigurarea calității managementului, în scopul îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor organului central de specialitate.

3.3. Șeful Direcției este și directorul executiv al Fondului local de susținere socială a populației, care asigură administrarea eficientă a mijloacelor financiare și valorilor materiale. ...”

Instanța de judecată atestă că, în cadrul ședinței de judecată din 26 august 2021, Consiliul raional Cahul a examinat rapoartele sus-menționate, adoptând decizia nr. 05/17-V din 26 august 2021 „Cu privire la examinarea Rapoartelor misiunilor de inspecție ale Inspecției Sociale din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea prestațiilor sociale, a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul” (Vol. I, f.d. 145-148), potrivit căreia s-a decis:

1. Se ia act de Rapoartele misiunilor de Inspecţie din cadrul MSMPS privind modul de aplicare corectă şi unitară a legilor şi altor acte normative care reglementează stabilirea şi acordarea prestaţiilor sociale, a ajutorului social şi ajutorului pentru perioada rece a anului de către DGASPF;
2. ***Se consideră ca fiind încălcări grave faptele audiate în cadrul şedinţei motiv pentru care se propune Comisiei de disciplină să efectueze o anchetă de serviciu în raport cu conducerea DGASPF;***
3. ***Se suspendă raporturile de muncă (inclusiv drepturile salariale) pe perioada anchetei de serviciu cu Dna Lilia Moraru şef DGASPF, la data încheierii concediului medical, fără adoptarea unei noi decizii***;
4. Comisia de disciplină va întreprinde toate acţiunile în scopul organizării şi desfăşurării anchetei de serviciu în modul şi termenii stabiliţi de Regulamentul cu privire la Comisia de disciplină, cu prezenatrea ulterioară a raportului Consiliului Raional Cahul.
5. Se aprobă Planul de acţiuni privind eficientizarea activităţii DGASPF şi remedierea neregulilor constatate în cadrul misiunilor de inspecţie.

Prin urmare, se reține că, angajatorul – Consiliul raional Cahul, a suspendat raporturile de muncă a reclamantei Moraru Lilia pe durata anchetei de serviciu.

De continuare, instanța de judecată constată că, la 06 septembrie 2021, ora 14:40, vicepreședintele raionului Cahul, Calmîc Vldimir, s-a adresat președintelui raionului Cahul, dlui Cenușă Marcel, sesizare, potrivit căreia solicită examinarea la Comisia de disciplină a Consiliului raional Cahul a faptelor sesizate ca abateri disciplinare și desfășurarea anchetei de serviciu în privința Șefului Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, Moraru Lilia, în conformitate cu decizia nr. 05/17-V din 26 august 2021 „Cu privire la examinarea Rapoartelor misiunilor de inspecție ale Inspecției Sociale din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea prestațiilor sociale, a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul”. (Vol. I, f.d. 144)

La 06 septembrie 2021, după primirea sesizării, președintele Comisiei de disciplină, Șevcenco Valentina, i-a transmis secretarului Comisiei de disciplină, Olaru Eduard, în conformitate cu prevederile pct. 27 al Regulamentului cu privire la comisia de disciplină, sesizarea parvenită în adresa Comisiei, precum și materialele adiționale sesizării, în vederea desfășurării anchetei de serviciu. (Vol. I, f.d. 143)

La aceeași dată, președintele raionului Cahul, Cenușă Marcel, a remis în adresa Comisiei de disciplină materialele suplimentare în scopul soluționării juste a sesizării din 06 septembrie 2021, înregistrată cu nr. 894. (Vol. I, f.d. 180-195)

La 06 septembrie 2021, Comisia disciplinară a decis inițierea anchetei de serviciu și examinarea sesizării Consiliului raional Cahul din 06 septembrie 2021, cu aducerea la cunoștința funcționarului public Moraru Lilia a cărei faptă constituie obiectul sesizării, a prevederilor deciziei nr. 05/17-V din 26 august 2021 și a materialelor vizate, precum și cercetarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare și a materialelor anexate. Totodată, s-a amânat ședința în cauză pentru 09 septembrie 2021, ora 14:00, cu invitarea funcționarului public pentru audiere. Reclamanta Moraru Lilia a făcut cunoștință cu procesul-verbal al ședinței Comisiei de disciplină, decizia și materialele vizate în decizie, fapt confirmat prin semnătura aplicată de aceasta. (Vol. I, f.d. 197-198)

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată stabilește că, la 13 septembrie 2021, președintele raionului Cahul, Cenușă Marcel, a remis în adresa Comisiei disciplinare în calitate de sesizare Nota raport de audit intern privind faptele presupuse ca abateri disciplinare a șefului Direcției generale asistență socială și protecție socială a familiei, Moraru Lilia, cât și copia deciziei nr. 02/13-V din 01 aprilie 2021 „Cu privire la modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției generale asistență socială și protecție socială a familiei a Consiliului raional Cahul, aprobat prin Decizia nr. 05/05-IV din 22 decembrie 2015” privind atribuțiile șefului adjunct al direcției, care nu este executată până în prezent. (Vol. I, f.d. 217-240)

Potrivit raportului de audit intern, au fost depistate deficiențe cu privire la organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice.

Ședințele Comisiei de disciplină din 09 septembrie 2021, 16 septembrie 2021 și 20 septembrie 2021 (Vol. I, f.d. 200-201, 203), s-au amânat, așa cum s-a decis de către comisie analizarea poziției funcționarului Moraru Lilia și a lămuririi depuse de ultima în raport cu materialele anchetei de serviciu, precum și lămuririi privind raportul de audit intern din 19 iulie 2021 și decizia din 01 aprilie 2021.

La materialele cauzei se găsește explicația reclamantei Moraru Lilia, adresată președintelui Comisiei de disciplină (Vol. I., f.d. 204, 205), precum nota explicativă asupra raportului de audit. (Vol. I, f.d. 242, 243)

Urmare a cercetării faptelor sesizate ca abateri disciplinare, la 23 septembrie 2021, Comisia de disciplină, constatând că faptele reclamantei Moraru Lilia conţin componentele abaterilor disciplinare, la caz, abateri disciplinare prevăzute de art. 57 lit. e), f), g), h), j) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008 și art. 211^1 lit. a) din Codul muncii, a decis:

1. Pentru abaterile disciplinare care s-au dovedit a fi comise de Şefa Direcţiei Generale Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei – Lilia Moraru, a propune Consiliului Raional Cahul a-i aplica ultimei sancţiunea disciplinară – mustrare;
2. Procesul-verbal în cauză se aduce la cunoştinţă sub semnătură funcţionarului public cercetat şi persoanelor care au formulat sesizarea;
3. Ancheta de serviciu in cazul dat se consideră finalizată la 23 septembrie 2021;
4. Suspendarea din funcţie a Şefei DGASPF – Lilia Moraru, încetează la 23 septembrie 2021, dată, după care ultima poate reveni la serviciu. (Vol. I, f.d. 247-249)

Astfel, ca urmare a desfăşurării anchetei de serviciu, la 27 septembrie 2021, Comisia de disciplină a înaintat Consiliului raional Cahul demersul privind examinarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare şi propunerea aplicării sancţiunii disciplinare – mustrare. (Vol. I, f.d. 250-251)

Prin urmare, la 21 octombrie 2021, Consiliul raional Cahul a adoptat decizia nr. 06/09-V „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare șefului Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei", prin care s-a decis:

1. Se ia act de demersul nr. 981 din 27 septembrie 2021 al Comisiei de disciplină privind examinarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare, admise de către dna Lilia Moraru, șef al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei.
2. ***Se aplică dnei Lilia Moraru, șef al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei, sancțiune disciplinară sub formă de mustrare***.
3. În perioada de un an de zile din momentul aplicării sancțiunii disciplinare, dna Lilia Moraru, șef al Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei, nu va beneficia de stimulări, prevăzute de art. 203 din Codul muncii al Republicii Moldova.
4. Prezenta decizie poate fi atacată în instanța de contencios administrativ în termen de 30 zile, în conformitate cu art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 116/2018

Nefiind de acord cu pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021 și decizia Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, reclamanta Moraru Lilia, la 24 noiembrie 2021, a înaintat instanţei de judecată acțiunea de contestare a deciziilor respective, solicitând anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021, anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, încasarea salariului, sporului de performanță, premiului cu ocazia zilei profesionale și premiului anual pentru perioada suspendării din funcție, încasarea prejudiciului moral, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată, ulterior, modificându-și pretențiile.

Analizând argumentele expuse de partea reclamantă și obiecțiile părții pârâte, prin raportarea acestora la circumstanțele de fapt și normele legale relevante, instanța de judecată constată că, pretențiile reclamantei Moraru Lilia cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021, anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, încasarea salariului, sporului de performanță, premiului cu ocazia zilei profesionale și premiului anual pentru perioada suspendării din funcție, încasarea prejudiciului moral, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, iar în susținerea acestei concluzii se impun a fi precizate următoarele.

Cu privire la pretenția părții reclamante de anulare a pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021, potrivit cărora, s-a considerat ca fiind încălcări grave faptele audiate în cadrul şedinţei motiv pentru care s-a propus Comisiei de disciplină să efectueze o anchetă de serviciu în raport cu conducerea Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei și s-au suspendat raporturile de muncă (inclusiv drepturile salariale) pe perioada anchetei de serviciu cu Lilia Moraru, şef Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei, instanţa de judecată relevă că, potrivit art. 208 din Codul muncii, (1) Până la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicaţie scrisă privind fapta comisă. Explicaţia privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicaţia cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. (2) În

funcţie de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze şi o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăşi o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-şi explice atitudinea şi să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele şi justificările pe care le consideră necesare.

Totodată, conform art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, contractul individual de muncă poate fi suspendat din iniţiativa angajatorului pe durata anchetei de serviciu, efectuate în condiţiile prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art. 59 din Lege nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, (3) Sancţiunea disciplinară, cu excepţia celei specificate la art. 58 lit. a), nu poate fi aplicată decât după cercetarea prealabilă a faptei imputate şi după audierea echitabilă a funcţionarului public de către comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii.

Astfel, se reține că, angajatorul – Consiliul raional Cahul, urmare a examinării rapoartelor misiunilor de inspecție ale Inspecției Sociale din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a propus Comisiei de disciplină să efectueze o anchetă de serviciu în raport cu Moraru Lilia, șeful Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul, și a suspendat raporturile de muncă a reclamantei Moraru Lilia pe durata anchetei de serviciu.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) din Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice faţă de salariat următoarele sancţiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g)-r)).

Conform art. 207 alin. (1) din Codul muncii, sancţiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcţie) a salariatului respectiv.

În conformitate cu prevederile art. 209 alin. (1) din Codul muncii, sancţiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Potrivit art. 210 din Codul muncii, (1) Sancţiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt şi de drept ale aplicării sancţiunii; b) termenul în care sancţiunea poate fi contestată; c) organul în care sancţiunea poate fi contestată. (2) Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de sancţionare, cu excepţia sancţiunii disciplinare sub formă de concediere conform art. 206 alin. (1) lit. d) care se aplică cu respectarea art. 81 alin. (3), se comunică salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unităţii (filială, reprezentanţă, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare şi produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. (3) Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de sancţionare poate fi contestat de salariat în instanţa de judecată în condiţiile art. 355.

În conformitate cu prevederile art. 59 din Lege nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, (1) Sancţiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie. (2) Sancţiunile disciplinare se

aplică în termen de cel mult 6 luni de la data săvârşirii abaterii, cu excepția sancțiunii disciplinare în cazul emiterii de către Curtea de Conturi a opiniei contrare sau în cazul imposibilităţii exprimării opiniei asupra situației financiare a autorităţii/instituției bugetare și cu excepția sancţiunii disciplinare pentru încălcarea legislaţiei cu privire la declararea averii și intereselor personale, la soluționarea conflictelor de interese și la regimul juridic al incompatibilităților și restricțiilor, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămânerii definitive a actului prin care se constată săvârşirea abaterii disciplinare. (6) Comisia de disciplină este obligată să ceară funcţionarului public o explicaţie scrisă privind fapta comisă. (7) După cercetarea prealabilă, comisia de disciplină propune autorităţii publice respective sancţiunea aplicabilă funcţionarului public vinovat.

Conform art. 211 alin. (3) din Codul muncii, în interiorul termenului de validitate a sancţiunii disciplinare, salariatului sancţionat nu i se pot aplica stimulări prevăzute la art. 203.

Cu privire la pretenția părții reclamante de anulare a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, potrivit căreia s-a aplicat șefului Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei, Moraru Lilia, sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, totodată, în perioada de un an de zile din momentul aplicării sancțiunii disciplinare Moraru Lilia nu va beneficia de stimulări, se constată că, respectiva decizie a fost emisă de către angajator – Consiliul raional Cahul.

În aceiași ordine de idei, instanța de judecată reiterează faptul că, decizia Consiliul raional Cahul de aplicare în privința reclamantei Moraru Lilia a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare a fost adoptată în baza demersului Comisiei de disciplină privind examinarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare.

Este de remarcat că, ***prin decizia Consiliului raional Cahul nr. 02/12-V din 01 aprilie 2021***, în temeiul art. 43 din Legea administrației publice locale nr. 436 din 28 decembrie 2006, art. 59 alin. (1), (4) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pct. 4, 5, 7, 9, 12, 14, 16, 24 din Regulamentul cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2009, ***s-a constituit și aprobat componența Comisiei de disciplină pentru funcționarii publici de conducere***, care are competențe de a asigura cercetarea, atunci când este sesizată, a faptelor funcționarilor publici, considerate ca abateri disciplinare și de a propune sancțiunea disciplinară sau clasarea cauzei, după caz, în următoarea componență: președintele comisiei – Șevcenco Valentina, vicepreședintele raionului Cahul; secretarul comisiei – Olaru Eduard, șeful Serviciului juridic și resurse umane; membru – Tricolici Tatiana, specialist principal în Serviciul juridic și resurse umane; membru – Pîslari Nicon, consilier raional; membru – Galaju Andrian, consilier raional; membru – Burlacu Petru, consilier raional; membru – Seredenco Tatiana, consilier raional. (Vol. I, f.d. 142)

Referitor la alegațiile părții reclamante că, angajatorul are obligația expresă de a consulta organul sindical, instanța reține următoarele:

Conform art.87 din Codul Muncii, *(1) La concedierea salariaţilor membri de sindicat, angajatorul solicită în prealabil opinia consultativă a organului sindical din unitate, prin notificarea organului respectiv.*

(2) La concedierea persoanelor alese în organele sindicale şi neeliberate de la locul de muncă de bază, angajatorul solicită în prealabil opinia consultativă a organului sindical ai cărui membri sunt persoanele respective, printr-o notificare în care îşi argumentează intenţia.

(3) La concedierea conducătorilor organizaţiei sindicale primare (organizatorilor sindicali) neeliberaţi de la locul de muncă de bază, angajatorul solicită în prealabil opinia

consultativă a organului sindical ierarhic superior, printr-o notificare în care își argumentează intenția.

(4) Organele sindicale indicate la alin. (1)–(3) își prezintă opinia în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării.

Totodată potrivit conținutului Hotărîrii Curții Constituționale nr.34 din 8.12.2017 se reglementează modul de concediere a funcționarilor sindicali fără acordul organului sindical, astfel angajatorul are obligația expresă de a consulta organul sindical la concedierea salariatului, funcționar sindical.

Însă la speță, instanța reține că lui Moraru Lilia i-a fost aplicată sancțiune disciplinară ***sub formă de mustrare***, ci nu concediere, astfel, alegațiile acesteia se resping ca fiind neîntemeiate.

Mai mult, instanța reține că potrivit procesului – verbal nr.6 din 321.10.2021 al ședinței extraordinare a Consiliului raional Cahul (f.d.48), Maria Cotorobai, președintele SINDASP Cahul s-a expus în vederea respectării drepturilor angajatei Moraru Lilia, astfel se prezumă că Consiliul raional Cahul a consultat organul sindical.

Așadar, față de considerentele de mai sus, instanța de judecată constată că, Consiliul raional Cahul, în calitatea sa de angajator, a fost justificat de a propune efectuarea anchetei de serviciu în raport cu Moraru Lilia, șeful Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul, și a suspendat raporturile de muncă a reclamantei Moraru Lilia pe durata anchetei de serviciu, ulterior, de a aplica în privința acesteia sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, în condițiile în care, urmare a efectuării anchetei de serviciu, s-a constatat că, faptele reclamantei Moraru Lilia conţin componentele abaterilor disciplinare, la caz, abateri disciplinare prevăzute de art. 57 lit. e), f), g), h), j) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008 și art. 211^1 lit. a) din Codul muncii.

Sintetizând toate cele elucidate și analizate în raport cu normele legale relevante speței, instanța de judecată ajunge la concluzia că, la caz, nu există temei de anulare a pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021 și decizia Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021 și, ca urmare, va respinge pretenția părții reclamante privind anularea în parte a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021 și deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021 ca nefondată.

Pe cale de consecință, instanța de judecată va respinge și solicitarea reclamantei privind încasarea din contul Consiliului raional Cahul a salariului, sporului de performanță, premiului cu ocazia zilei profesionale și premiului anual pentru perioada suspendării din funcție, or, instanța atestă caracterul subsidiar și subsecvent al acestor pretenții în raport cu pretențiile principale privind anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021 și decizia Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, iar respingerea pretențiilor de bază atrage drept consecință decăderea posibilității de admitere a pretențiilor subsecvente, acestea fiind direct dependente de primele.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei de la Consiliului raional Cahul în beneficiul reclamantei Moraru Lilia, instanța o consideră inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, în special când nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

Or, conform art. 208 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul

în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

La acest capitol, instanța de judecată reține și prevederile art. 167 alin. (4) din Codul administrativ care indică că, dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată. Din sensul normei legale citate mai sus, urmează că, pentru înaintarea în instanța de contencios administrativ a unei pretenții privind repararea prejudiciului moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală, Moraru Lilia urmează în mod obligatoriu să înainteze către Consiliul raional Cahul această pretenție după anularea actului administrativ ilegal, prin hotărârea instanței de judecată rămasă definitivă, condiție ce însă nu a fost realizată.

Or, art. 60 alin. (3) din Codul administrativ indică că, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă.

La aspectul dat, instanța de judecată consideră oportun de a menționa că, prin adoptarea Codului administrativ, legiuitorul a modificat condițiile și procedura de adresare în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ.

Astfel, au fost introduse prevederi noi în privința procedurii prealabile, ce urmează a fi respectată până la depunerea acțiunii în instanță și care diferă de reglementările Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019, odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ). Or, procedura administrativă a fost inițiată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Luând în considerare împrejurările stabilite, instanța de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibilă pretenția reclamantei în această parte, având în vedere că nu a fost respectată procedura prealabilă.

Subsecvent, referitor la pretenţia privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța reţine prevederile art. 82 din Codul de procedură civilă (*în vigoare la data depunerii acțiunii*), care stipulează că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Totodată, instanța menționează că, potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Referitor la cerința reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, instanța le consideră neîntemeiate, or cerințele din acțiunea înaintată au fost respinse integral, temei pentru care se atestă și respingerea cerințelor cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată, respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Astfel, instanța de judecată, raportând circumstanțele de fapt la normele de drept aplicabile raportului juridic litigios, stabileşte că nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e) alin. (1) art. 224 din Codul administrativ.

Concluzionând, instanța urmează a respinge acţiunea depusă de reprezentantul reclamantului, avocat Frunze Tatiana, în interesele lui Moraru Lilia, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 224 din Codul administrativ, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de reprezentantul reclamantului, avocat Frunze Tatiana, în interesele lui Moraru Lilia, către Consiliul raional Cahul cu privire la anularea pct. 2 și 3 din decizia Consiliului raional Cahul nr. 05/17-V din 26 august 2021, anularea integrală a deciziei Consiliului raional Cahul nr. 06/09-V din 21 octombrie 2021, încasarea salariului, sporului de performanță, premiului cu ocazia zilei profesionale și premiului anual pentru perioada suspendării din funcție, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se declară inadmisibilă pretenția lui Moraru Lilia, în partea reparării prejudiciului moral, din motiv că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ.

Se explică părților că instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru.

Termenul de 15 zile este un termen de decădere. Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Cahul în termen de 30 de zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Aliona Sârbu**